

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
КІРОВОГРАДСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВОЛОДИМИРА ВИННИЧЕНКА

Кафедра географії та геоекології

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Завідувач кафедри

Семенюк Л.Л.

« ____ » _____ 20 ____ р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ТЕОРІЯ ТА МЕТОДИКА ОРГАНІЗАЦІЇ
КРАЄЗНАВЧО-ТУРИСТИЧНОЇ РОБОТИ В ЗАКЛАДАХ ОСВІТИ
(шифр і назва навчальної дисципліни)

Галузь знань _____ 01 Освіта _____
(шифр і назва напрямку підготовки)

ОПР _____ Бакалавр _____

спеціальність _____ 014.07 Середня освіта (Географія) _____
(шифр і назва спеціальності)

освітньо-професійна програма _____ Середня освіта (Географія та
краєзнавчо-туристична робота) _____

факультет _____ природничо-географічний _____
(назва факультету)

2019-2020 навчальний рік

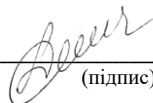
Робоча програма з дисципліни **«Теорія та методика організації краєзнавчо-туристичної роботи в закладах освіти»** для студентів за напрямом підготовки/спеціальністю: **014.07 Середня освіта (Географія)** за освітньо-професійною програмою ***Середня освіта (Географія та краєзнавчо-туристична робота)***

Розробник: к.г.-м. н., доцент Вовк В.М.

(вказати авторів, їхні посади, наукові ступені та вчені звання)

Робочу програму схвалено на засіданні **кафедри географії та геоекології**

Протокол від “31” серпня 2020 року №1

Завідувач кафедри (Семенюк Л.Л.)
(підпис)

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 3	Галузь знань <i>01 Освіта</i> (шифр і назва)	Вибіркова	
Модулів – 1	Спеціальність 014.07 Середня освіта (Географія) Освітньо-професійна програма Середня освіта (Географія та краєзнавчо-туристична робота)	Рік підготовки:	
Змістових модулів – 2		4-й	4-й
Загальна кількість годин – 90		Семестр	
		8-й	8-й
	Лекції		
		20 год.	4 год.
Тижневих аудиторних годин для денної форми навчання: 2	Освітньо-кваліфікаційний рівень: <i>Бакалавр</i>	Практичні, семінарські	
		10 год.	-
		Лабораторні	
		-	-
		Самостійна робота	
		48 год.	82 год
		Консультації:	
		12 год.	4 год.
		Вид контролю:	
8 екз.	8 екз.		

2. МЕТА, ЗАВДАННЯ, ПРОГРАМНІ КОМПЕТЕНТНОСТІ І РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

2.1. Метою вивчення дисципліни є формування у студентів організаційно-методичних навичок і вмінь щодо організації в шкільних умовах вивчення рідного краю і використання краєзнавчого матеріалу в навчально-виховному процесі.

Головне завдання курсу “Теорія та методика організації краєзнавчо-туристичної роботи в закладах освіти” полягає у формуванні в студентів організаційно-методичних навичок і вмінь щодо організації шкільної туристсько-краєзнавчої роботи, використання краєзнавчого принципу у навчальному процесі.

Передбачено набуття знань про методи дослідження природи, історії, культури, економіки рідного краю з метою використання краєзнавчого матеріалу в курсах шкільної географії та позакласної туристсько-краєзнавчої роботи.

Важливим є також набуття практичних навичок з організації туристсько-краєзнавчої роботи в школі, організації та проведенню туристських походів, експедицій та екскурсій із школярами, організації роботи шкільних краєзнавчих музеїв, участі у різноманітних туристських і краєзнавчих заходах.

2.2. Основними завданнями є:

– вивчити:

- сутність та педагогічне значення шкільної туристсько-краєзнавчої роботи;
- методику краєзнавчого вивчення та дослідження своєї місцевості;
- основні форми та методи вивчення рідного краю;
- методи та прийоми впровадження краєзнавчого принципу у викладанні
- географії;
- зміст та форми позакласної туристсько-краєзнавчої діяльності;
- зміст експозиції відділів природи та і господарства шкільних краєзнавчих
- куточків та музеїв.

- отримати навички:

- проводити туристсько-краєзнавчі дослідження своєї місцевості;
- розробляти зміст та методику проведення туристських подорожей та екскурсій;
- складати типовий план шкільної туристсько-краєзнавчої роботи;
- складати план вивчення географії рідного краю;
- складати краєзнавчу бібліографію;
- розробляти річний план роботи шкільного туристсько-краєзнавчого гуртка;
- складати положення та розробляти сценарії загальношкільних масових заходів, а також туристсько-краєзнавчих заходів — екскурсій, походів, вечорів, олімпіад тощо.

2.3. У результаті вивчення дисципліни “Теорія та методика організації

краєзнавчо-туристичної роботи в закладах освіти” у студента мають бути сформовані такі компетентності (відповідно до ОПП):

Загальні :

- **ЗК4** - здатність вчитися й оволодівати сучасними знаннями, набувати соціальні навички (soft skills), спеціалізовані концептуальні знання в процесі навчання та/або професійної діяльності на рівні новітніх досягнень, які є основою для оригінального мислення та інноваційної діяльності, усвідомлення можливості навчання впродовж життя.;
- **ЗК5** – здатність застосовувати набуті знання на практиці, критично сприймати інформацію, виявляти, ставити та вирішувати проблеми, генерувати нові ідеї (креативність), приймати обґрунтовані рішення, адаптуватися та діяти в новій ситуації.
- **ЗК8** – здатність до прийняття рішень у складних і непередбачуваних умовах, що потребує застосування нових підходів та прогнозування.
- **ЗК11** – навички міжособистісної взаємодії, уміння працювати автономно та в команді.

Фахові:

- **ФКС1** – здатність застосовувати знання теоретичних основ рекреаційної географії, краєзнавства та туризму в професійній діяльності, характеризувати закономірності просторової організації рекреаційних та туристичних ресурсів світу, окремих країн та України.
- **ФКС2** – здатність організовувати краєзнавчо-туристичну роботу в закладах освіти, планувати та проводити краєзнавчо-туристичні заходи, розробляти туристичні маршрути і тури відповідно до вимог безпеки життєдіяльності й охорони праці, основ гігієнічного та медичного забезпечення, особливостей фізичного розвитку учнів.
- **ФКС3** – здатність організовувати шкільне та туристичне краєзнавство, проводити краєзнавчо-туристичні дослідження своєї місцевості, збирати, упорядковувати і використовувати краєзнавчі матеріали, працювати з різними джерелами краєзнавчої інформації.
- **ФКС4** – здатність розробляти різні види екскурсій з урахуванням пізнавальних потреб, культури, релігії рекреанта, на підставі знань ресурсів рекреаційного регіону, існуючи технологій розробки екскурсійної програми, методик проведення екскурсій; володіння методикою організації музейної справи.

2.4. Програмні результати навчання (ПРН):

Уміння

Студент:

- **ПРН14** – застосовує набуті географічні і психолого-педагогічні компетентності, сучасні методики і освітні технології, в тому числі і інформаційні, для формування в учнів загальних і предметних компетентностей, здійснення між предметних зв'язків та формування основ цілісної природничо-наукової картини світу відповідно до вимог державного стандарту з освітньої галузі «Природознавство» основної (базової) середньої школи;
- **ПРН18** – планує та конструює процес навчання географії в школі відповідно до вимог безпеки життєдіяльності й охорони праці, із врахуванням гігієнічних вимог, основних дидактичних принципів, вікових та індивідуальних особливостей учнів із застосуванням сучасних методик і освітніх технологій, в тому числі і інформаційних; реалізує краєзнавчий підхід на уроках географії, у позакласній та позашкільній діяльності.

Комунікація

Студент:

- **ПРН19** – організовує співпрацю учнів і вихованців та ефективно працює в команді (педагогічному колективі освітнього закладу, інших професійних об'єднаннях), визначає оптимальні шляхи організації учнівського колективу в різних видах діяльності;

3. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Розділ 1. Методологічні основи та організація краєзнавчо-туристичної діяльності

Тема 1. Методологічні основи краєзнавчо-туристичної діяльності. Зміст понять «туризм» та «краєзнавство», спортивний туризм, класифікація туризму, основні форми краєзнавчо-туристичної діяльності, туристський маршрут, види маршрутів.

Тема 2. Організація туристсько-краєзнавчої діяльності в Україні. Зародження та формування системи дитячо-юнацького туризму. Становлення та формування структури дитячо-юнацького туризму. Становлення сучасної організаційно-територіальної структури туризму.

Тема 3. Методика проведення шкільних навчальних і поза навчальних екскурсій. Мета і задачі екскурсії. Різновиди краєзнавчих екскурсій. Час проведення екскурсії; вікові особливості екскурсантів; ступінь їх поінформованості; мета проведення екскурсії. Підготовка екскурсії. Екскурсійна програма. Екскурсійні об'єкти, засоби наочності. Маршрут екскурсії, конспект розповіді. Підведення підсумків.

Тема 4. Методика проведення туристських походів. Цілі та особливості туристського походу, організація туристського походу, основні етапи, вибір району та планування маршруту, комплектування групи, підготовка документації, розподіл обов'язків між членами групи, підготовка спорядження, організація харчування, організація медичного забезпечення, рух групи на маршруті, категорійні туристські походи, основні вимоги до організації бівуаку.

Тема 5. Методика проведення туристсько-краєзнавчих експедицій. Краєзнавча експедиція як ефективна форма організації досліджень рідного краю. Експедиційні дослідження: завдання, зміст і базові етапи. Галузеві та комплексні експедиції. Основні етапи експедиційних досліджень. Аналіз змісту дослідницьких робіт в межах трьох етапів: підготовчого, польового та камерального. Підготовчий етап: розробка програми і методики польових робіт, форми фіксації матеріалів. Польовий період – як основний етап експедиційних географічних досліджень. Його структура: рекогносцирувальні роботи, виконання програми польових робіт; післяпольові камеральні роботи. Камеральний (завершальний) період – аналіз, обробка та узагальнення отриманого в полі матеріалу. Польові економіко-географічні та комплексні прикладні географічні дослідження. Особливості досліджень сільськогосподарських підприємств, промислових. Дослідження транспортних пунктів і вузлів, міст. Дослідження адміністративного району. Географічні дослідження для районного планування, потреб містобудівництва, розробки земельного кадастру. Дослідження проблем перетворення природи.

Розділ 2. Організація роботи краєзнавчих гуртків, музеїв, планування і проведення заходів

Тема 6. Організація роботи шкільного краєзнавчого гуртка. Організація та методичні особливості роботи гуртків. Мета краєзнавчого гуртка. Основні завдання. Програма роботи гуртка. Навчально-методичний план. Орієнтовний перелік обладнання для роботи краєзнавчого гуртка. Організація вивчення природи, населення і виробництва рідного краю. Топографічна і туристична підготовка гуртківців. Організація подорожей. Проведення краєзнавчих досліджень. Участь у конкурсах і змаганнях. Гурткова робота в системі МАН.

Тема 7. Шкільні краєзнавчі кутки та музеї. Організація і діяльність шкільного музею, функції і форми роботи музею, Створення шкільного краєзнавчого музею на базі шкільного кабінету географії на основі зібраної учнями та вчителями колекції. Пошуково-дослідний напрям діяльності шкільного краєзнавчого музею (вивчення історії та природи краю, проведення експедиційних досліджень, складання анкет і опитування населення, пошук, вивчення і поповнення колекцій музею новими експонатами).

Тема 8. Планування шкільної туристсько-краєзнавчої роботи. Структура тематичного плану туристсько-краєзнавчої роботи залежно від віку учнів. Організаційна робота (гуртки, походи, експедиції, експонати музею, документація, обладнання, участь у конкурсах і змаганнях тощо). Підготовка керівників і активу (семінари класних керівників, керівників гуртків, вчителів географії, історії, фізичного виховання, участь в роботі семінарів, курсів тощо). План масових заходів (походи вихідного дня, тиждень туризму, шкільна краєзнавча конференція, участь в районних змаганнях, зльоті, конкурси на кращій клас з ТКД).

Тема 9. Проведення масових шкільних туристсько-краєзнавчих заходів. Особливості організації туристичних змагань і зльотів: вибір місця, забезпечення водою, дровами, під'їзду учасників, планування дистанцій, підготовка обладнання, забезпечення безпеки учасників, медичного обслуговування, підготовка роботи суддів, організація конкурсів, розважальної програми, підведення підсумків і нагородження переможців. Організація туристських походів вихідного дня – відбір учасників, маршрути руху, перевірка знань і вмінь учасників в техніці орієнтування на місцевості, рух з подоланням перешкод на пересіченій місцевості, техніці туристського біваку і в знанні прийомів надання долі карської допомоги потерпілому.

4. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назви розділів/змістових модулів і тем	Кількість годин													
	денна форма							заочна форма						
	Усього	у тому числі						Усього	у тому числі					
		л	пр	лаб		конс	с.р		л	пр.	лаб.	інд.	кон	С.р.
Розділ 1. Вступ														
Тема 1. Методологічні основи краєзнавчо-туристичної діяльності	8	2	2			1	3	10	0,5				0,5	9
Тема 2. Організація туристсько-краєзнавчої діяльності в Україні	6	2				1	3	9						9
Тема 3. Методика проведення шкільних навчальних екскурсій	12	2	2			2	6	10	0,5				0,5	9
Тема 4. Методика проведення туристських походів	12	2	2			2	6	10	0,5				0,5	9
Тема 5. Методика проведення туристсько-краєзнавчих експедицій	12	2	2			2	6	10	0,5				0,5	9
Разом за розділом/змістовим модулем 1	50	10	8			8	24	49	2				2	45
Розділ 2. Позакласна краєзнавчо-туристична робота														
Тема 6. Організація роботи шкільного краєзнавчого гуртка	13	4	2			1	6	3	0,5				0,5	9
Тема 7. Шкільні краєзнавчі кутки та музеї	9	2				1	6	3	0,5				0,5	9
Тема 8. Планування шкільної туристсько-краєзнавчої роботи	9	2				1	6	5	0,5				0,5	9
Тема 9. Проведення масових шкільних туристсько-краєзнавчих заходів	9	2				1	6	3	0,5				0,5	10
Разом за розділом/змістовим модулем 2	40	10	2			4	24	20	2				2	37
Усього годин	90	20	10			12	48	90	4				4	82

5. ТЕМИ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

№ з/п	Назва теми	Години	
		денна	заочн
1.	Методологічні основи краєзнавчо-туристичної діяльності	2	0,5
2.	Методика проведення шкільних навчальних і позанавчальних екскурсій	2	0,5
3.	Методика проведення туристських походів	2	1
4.	Методика проведення туристсько-краєзнавчих експедицій	2	1
5.	Методика організації роботи шкільного краєзнавчого гуртка	2	1
...	Разом	10	4

6. ТЕМИ ЛАБОРАТОРНИХ ЗАНЯТЬ (не передбачені)

7. САМОСТІЙНА РОБОТА

№ з/п	Назва теми	Години	
		денна	заочн
1	Тема 1. Методологічні основи краєзнавчо-туристичної діяльності	5	8
2	Тема 2. Організація туристсько-краєзнавчої діяльності в Україні	4	6
3	Тема 1. Методика проведення шкільних навчальних екскурсій	5	8
4	Тема 2. Методика проведення туристських походів	5	9
5	Тема 3. Методика проведення туристсько-краєзнавчих експедицій	6	9
6	Тема 4. Організація роботи шкільного краєзнавчого гуртка	6	8
7	Тема 5. Шкільні краєзнавчі куточки та музеї	5	8
8	Тема 6. Планування шкільної туристсько-краєзнавчої роботи	6	8
9	Тема 7. Проведення масових шкільних туристсько-краєзнавчих заходів	6	8
	Разом	48	82

9. ІНДИВІДУАЛЬНІ ЗАВДАННЯ

1. Загальнонаукові основи краєзнавчо-туристичної роботи
2. Напрямки виховної роботи в краєзнавчо-туристичній діяльності
3. Принципи сучасної педагогіки в краєзнавчо-туристичній діяльності
4. Основні поняття та принципи краєзнавчо-туристичної роботи
5. Ретроспектива розвитку і становлення краєзнавчо-туристичній діяльності в Україні
6. Організаційні форми краєзнавчо-туристичної роботи
7. Діяльнісні форми краєзнавчо-туристичної роботи
8. Краєзнавчий компонент в системі шкільної освіти
9. Основні методи та прийоми впровадження краєзнавчого принципу у викладанні географії
10. Краєзнавчий компонент в курсі загальної географії
11. Краєзнавчий компонент в курсі географії материків і океанів
12. Краєзнавчий компонент в курсі географії України
13. Краєзнавчий компонент в курсі економічної і соціальної географії світу
14. Краєзнавчий компонент в факультативних курсах географії
15. Методи краєзнавчих досліджень під час туристських подорожей
16. Фізико-географічні дослідження під час туристських подорожей.
17. Економіко-географічні та топонімічні дослідження під час туристських подорожей
18. Обробка краєзнавчих матеріалів, зібраних в туристських подорожах
19. Навчальні програми туристсько-краєзнавчих гуртків
20. Планування роботи туристсько-краєзнавчого гуртка
21. Проведення шкільних масових туристських заходів
22. Навчальні екскурсії в природу
23. Навчальні екскурсії на виробництво
24. Призначення та особливості шкільного краєзнавчого музею
25. Підготовка і проведення екскурсій в шкільному краєзнавчому музеї
26. Методика підготовки, організації та проведення туристського походу
27. Туристсько-краєзнавча робота в літньому оздоровчому таборі
28. Організація туристсько-краєзнавчої екологічної стежки

10. МЕТОДИ НАВЧАННЯ

Основні форми навчального процесу при вивченні дисципліни:

1. навчальні заняття;
2. самостійна робота студентів (в тому числі в мережі Інтернет);
3. контрольні заходи.

Види навчальної роботи студентів:

1. лекція з використанням структурно-логічних схем;
2. лабораторна (практична) робота;
3. консультація;
4. екзамен.

У процесі вивчення дисципліни “Теорія та методика організації краєзнавчо-туристичної роботи” застосовуються наступні методи навчання:

За типом пізнавальної діяльності:

1. пояснювально-ілюстративний;
2. репродуктивний;
3. проблемного викладу;
4. частково-пошуковий;
5. пошуковий;
6. дослідницький.

За джерелами знань:

1. словесні – розповідь, пояснення, лекція, бесіда, дискусія;
2. наочні – демонстрація, ілюстрація;
3. практичні - робота студентів з різними джерелами інформації; складання конспектів (тез); підготовка доповідей, повідомлень, презентацій.

За логікою пізнання:

- аналіз;
- синтез;
- узагальнення;
- порівняння;
- систематизації;
- класифікації;
- абстрагування.

Методи під час дистанційного навчання:

- телекомунікаційні (інтерактивні комп’ютерні відео лекції і лабораторні заняття, on-line консультації, самостійна робота з використанням навчальних платформ Zoom, Wiki ЦДПУ, а також меседжерів Telegram, Viber, WhatsApp, Messedger.

11. МЕТОДИ КОНТРОЛЮ

Оцінювання якості знань студентів здійснюється відповідно до чинного Положення про організацію навчального процесу в ЦДПУ ім. В. Винниченка шляхом поточного, модульного, підсумкового (семестрового) контролю за 100-бальною шкалою оцінювання, за шкалою ECTS та національною шкалою оцінювання.

Використовуються такі форми оцінювання знань:

Підсумкове: екзамен.

Поточні:

- поточне опитування (усне і письмове) та тестування;
- оцінювання активності і знань студентів під час лекційних та лабораторно-практичних занять;
- оцінювання виконаних лабораторних робіт;
- оцінювання самостійно виконаних індивідуальних завдань;
- контрольні роботи (за розділами);
- контрольні заходи (опитування, тестування, контрольні роботи) з використанням навчальних платформ Zoom, Wiki ЦДПУ, Classtime, Classroom, а також меседжерів Telegram, Viber, WhatsApp, Messedger);

Під час оцінювання знань студентів враховуються:

- правильність і усвідомленість викладу змісту теоретичних питань, повнота розкриття понять, точність застосування наукових термінів;
- здатність студентів встановити різницю між фактами і наслідками;
- правильність виконання практичних завдань;
- якість оформлення лабораторних робіт;
- мовна грамотність, логічність і послідовність викладу матеріалу на папері;
- самостійність відповіді.

12. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ТА РОЗПОДІЛ БАЛІВ, ЯКІ ОТРИМУЮТЬ СТУДЕНТИ

Оцінювання здійснюється відповідно до вище визначених компетентностей за результатами того чи іншого виду навчального процесу.

Для оцінюванні засвоєння будь-якого виду навчального матеріалу використовується 100-бальна шкала (див. таблицю 1.). За цією ж шкалою здійснюється і підсумкове оцінювання навчальних досягнень.

Таблиця 1

Шкала оцінювання

(відповідно до Положення про організацію освітнього процесу в ЦДПУ ім. В. Винниченка)

Рейтингова	ECTS	Національна (інституційна)
90 – 100	A	відмінно / Excellent
82-89	B	добре / Good
74-81	C	
64-73	D	задовільно / Satisfactory
60-63	E	
35-59	FX	незадовільно / Fail
0-34	F	

Для визначення кількості балів залежно від виду роботи використовуються наступні вагові коефіцієнти:

Для лекційного заняття – 0,02

Для практичної роботи – 0,03

Для індивідуальної роботи – 0,04

Для контрольної роботи – 0,1

Для екзамену – 0,40

Таблиця 2

Розподіл балів за розділами, видами роботи та формами контролю

	Розділ (модуль) 1 (max 40)					Розділ (модуль) 2 (max 25)					Екз.	Сума			
	Поточний контроль (ПК)					ІР	КР	Поточний контроль (ПК)					ІР	КР	
Тема	Т 1	Т 2	Т 3	Т 4	Т 5			Т 6	Т 7	Т 8	Т 9				
ЛК	2	1	2	2	2	4	10	2	2	2	2	4	10	40	100
ПР	3		3	3	3			3							
Сума	5	1	5	5	5			5	2	2	2				

Скорочення: ЛК – участь у лекціях (конспекти); ПР – оцінювання лабораторних робіт; ІР – індивідуальна робота (підготовка доповідей і участь у роботі наукового гуртка, наукових

конференціях, виконання індивідуальних завдань тощо); КР – контрольна робота за модуль; Екз. – семестровий екзамен

Формула для підрахунку балів за семестр має наступний вигляд:

$$\Sigma_{\text{сем.}} = \Sigma_{1\text{-й розд.}} (\text{ПК}_{\text{max.26}} + \text{ІР}_{\text{max.4}} + \text{КР}_{\text{max.10}}) + \Sigma_{2\text{-й розд.}} (\text{ПК}_{\text{max.11}} + \text{ІР}_{\text{max.4}} + \text{КР}_{\text{max.10}}) + \Sigma_{\text{Екз.}} \cdot \text{max.40}$$

Де:

$\Sigma_{\text{сем.}}$ – загальна сума балів (max 100 у 100-бальній системі оцінювання) за семестр;

$\Sigma_{1\text{-й розд.}}$ – сума балів за перший розділ (max 40);

$\Sigma_{2\text{-й розд.}}$ – сума балів за другий розділ (max 28);

$\Sigma_{\text{екзам.}}$ – сума балів за екзамен (max 40);

ПК – поточний контроль (участь у лекціях і виконання практичних робіт);

ІР – індивідуальна робота (підготовка доповідей і участь у роботі наукового гуртка, наукових конференціях, виконання індивідуальних завдань тощо);

КР – модульна контрольна робота.

Результат вивчення дисципліни зараховується, якщо студент набрав не менше 60 балів (одержав оцінку не нижче «задовільно»). Результат менше 60 балів вважається академічною заборгованістю, що підлягає ліквідації згідно Положення про організацію освітнього процесу в ЦДПУ ім. В. Винниченка.

13. МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

1. Навчально-методичний комплекс з дисципліни “Теорія та методика організації краєзнавчо-туристичної роботи в закладах освіти”
2. Тексти лекцій (в електронному варіанті).
4. Підручники і навчальні посібники.
5. Електронні посібники.
6. Списки термінів до контролів.
7. Питання для підготовки до контрольних робіт.
8. Питання до колоквиумів.
9. Рисунки і таблиці у вигляді слайдів.

14. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Базова

1. Бардин К.В. Азбука туризму. М.: Просвещение, 1981. 205 с.
2. Брижак Н.Ю. Краєзнавча та туристична робота. Курс лекцій для студентів педагогічного факультету, які навчаються на спеціальності “Початкова освіта” : Мукачєво:МДУ, 2012. 116 с.
3. Зеленська Л.І., Троценко О.В. Практикум із туристично-краєзнавчої роботи з географії. Д.: РВВ ДНУ, 2012. 80 с.
4. Колотуха О.В. Дитячо-юнацький туризм в Україні. – Кіровоград: РВЦ КДПУ ім. В.Винниченка, 2001. 42 с.
5. Колотуха О.В. Ресурсний потенціал дитячо-юнацького туризму в Україні. – К.: Український державний центр туризму і краєзнавства учнівської молоді, 2005. 116 с.
6. Колотуха О.В. Ресурсно-туристський потенціал Кіровоградської області. – Кіровоград: РВЦ КДПУ ім. В.Винниченка, 2002. 52 с.
7. Колотуха О.В. Туристсько-краєзнавчі маршрути Кіровоградщини. – Кіровоград: РВЦ КДПУ ім. В.Винниченка, 1999. 18 с.,
8. Колотуха О.В., Онищенко Є.В. Навчально-методичний комплекс курсу «Методика організації краєзнавчо-туристичної роботи». Кропивницький: ФОП Піскова М.А., 2016. – 32 с.
9. Колотуха О.В., Щербатюк Н.І. Організація краєзнавчо-туристської діяльності. Навчальний посібник. Кіровоград: ПП. Центр оперативної поліграфії «Авангард», 2012. 186 с.
10. Костриця М.Ю., Обозний В.В. Шкільна краєзнавчо-туристична робота. К.: Вища школа, 1995. 224 с.
11. Костриця, М.Ю., Обозний В.В. Шкільна краєзнавчо-туристська робота. К.: Вища шк., 1995. 223 с.
12. Краеведение: Пособие для учителя / Под ред. А.В.Даринского. – М.: Просвещение, 1987. – 158 с.
13. Крачило М.П. Краєзнавство і туризм. – К.: Вища школа, 1994. – 191 с.
14. Курилова В.И. Туризм: Учебное пособие. – М.: Просвещение, 1988. – 224 с.
15. Обозний В.В. Краєзнавство. – К., 1997.
16. Остапец А.А. Педагогика туристско-краеведческой работы в школе. – М.: Просвещение, 1985. – 104 с.
17. Пирожник И.И. Основы географии туризма и экскурсионного обслуживания. – Минск: Изд-во „Университетское”, 1985. – 253 с.
18. Правила проведення туристських подорожей з учнівською і студентською молоддю України / Наказ Міністерства освіти і науки України від 24.03.2006 року № 237 // Спортивний туризм. К.: Федерація спортивного туризму України. 2006.
19. Прус І.Т. Краєзнавча робота в школі. – К.: Радянська школа, 1984. – 112 с.
20. Строев К.Ф. Краеведение. – М.: Просвещение, 1974. – 144 с.
21. Туризм в школі: Книга руководителя путешествия / И.А.Верба,

С.М.Голицын, В.М.Куликов, Е.Г.Рябов. – М.: Просвещение, 1983. – 160 с.

Допоміжна

1. Кокарев М.Ю. Туризм – школа воспитания. – Минск, 1982.
2. Костриця М.Ю., Дубовіс М.С. Туристський похід вихідного дня. – К., 1989.
3. Линчевский Э. Психологический климат туристской группы. – М., 1979.
4. Менделевич С.В. Пора в поход! – М., 1985.
5. Обозний В.В. Туристсько-краєзнавча практика у педагогічному ВУЗі . К., 1998.
6. Подготовка туристских общественных кадров / Сост. А.И.Дрогов. - М., 1982.
7. Спутник туриста / Сост. К.И.Вахлис – К., 1983.
8. Топчієв О.Г., Мальчикова Д.С., Пилипенко І.О., Яворська В.В. Методологічні засади географії: підручник. Херсон: Видавничий дім «Гельветика», 2020. 366 с.
9. Шальков Ю.П. Здоровье туриста. – М., 1974.
10. Штюмер Ю.А. Опасности в туризме, мнимые и действительные. – М., 1974.

15. ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ

1. Все о туризме. Туристическая библиотека. [Интернет-ресурс]. URL: <http://tourlib.net/teor.htm>
2. Туризм в Україні/ URL: https://uk.wikipedia.org/wiki/%D0%A2%D1%83%D1%80%D0%B8%D0%B7%D0%BC_%D0%B2_%D0%A3%D0%BA%D1%80%D0%B0%D1%97%D0%BD%D1%96
3. Курс лекцій «Краєзнавча та туристична робота»/ URL: <http://dspace.msu.edu.ua:8080/bitstream/123456789/268/1/kraezn%20rob.pdf>
4. Краєзнавча робота в школі/ URL: http://geografica.net.ua/publ/galuzi_geografiji/kraeznavstvo_i_turizm/kraeznavcha_robota_v_shkoli/63-1-0-817
5. Чернов Б.О. Географічне краєзнавство: георетико-методологічна сутність / Укр. геогр.журн. 2018, 1(101), С. 63-68. [Електронний ресурс]. URL: <https://ukrgeojournal.org.ua/sites/default/files/ugj-2018-1-63-68.pdf>
6. Кіровоградський центр туризму, краєзнавства і екскурсій учнівської молоді. [Електронний ресурс]. URL: <http://tourist.kr.ua/>
7. Особливості проведення краєзнавчої роботи в школі / Все про туризм. [Електронний ресурс]. URL: http://tourlib.net/statti_ukr/kushnir.htm.
8. Лекції з туристичного краєзнавства. [Електронний ресурс]. URL: <http://194.44.152.155/elib/local/1017.pdf>